V tomto čísle pro vás psali:

Erika Merjavá
ředitelka TALENT drama studia

Hana Sršňová (24 let)
členka souboru Vosí hnízdo

Janek Poláček (18 let)
člen souboru Vosí hnízdo

Emilie Hlaváčová (13 let)
členka skupiny Rozmach

Tereza Vlasáková (15 let)
členka skupiny Rozmach

Barbora Moravcová (10 let)
členka skupiny Ohnivák

Divadelní tip - Pohled na 20. století, dokumentární a autorské divadlo TisíciHRAn

Tři autorská dokumentární představení k pohledu na 20. století TisíciHRAn nejen pro děti a mládež pod taktovkou dvou pedagožek a tvůrkyň z KATaP DAMU, Evy Čechové a Terezy Durdilové. Nabízí pohled na dobu, kterou zažili rodiče či prarodiče současných dětí a mladých lidí. Mluví a hrají lidé, co dobu přímo zažili, objevují se autentické filmové záběry, výpisy z deníků a vzpomínek. Viděla jsem dvě ze tří představení. Někdy se smějete, často vám běhá mráz po zádech. Divák si jen říká, čím současná generace bude muset projít. Co ji čeká? S čím se bude muset poprat? Co ji zocelí, aby pak mohla vyprávět o své zkušenosti?

"Chceme generaci našich dětí zprostředkovat nedávnou minulost z různých úhlů pohledu a probudit v nich zájem o vyprávění jejich rodičů a prarodičů," říkají tvůrkyně TsíciHRAn.

Představení TisíciHRAn

Dusno
V inscenaci jsou zpracované osobní příběhy žité za normalizace a bez příkras i bez hořkosti se snaží tvůrci přiblížit každodenní život v atmosféře přidušené svobody.

Fialky a mejdlíčka
Období tvrdých 50-tých let. Napětí a konfrontace mezi soukromým životem a oficiální ideologií, které s nástupem komunismu tak či onak poznamenaly každou rodinu.

Tanky na plovárny
V šedesátých letech mladí zažívají bouřlivé zkušenosti, hledají svou vlastní identitu a na pozadí společenských a politických událostí dospívají. Jak do jejich osudů zasáhlo Pražské jaro a jeho násilné ukončení? Podle čeho se rozhodovali v kritických momentech? Emigrovali nebo zůstali?

https://tisicihran.cz/divadlo-tisicihran/

Redakční rada: Erika Merjavá, Hana Sršňová, Janek Poláček **Grafická úprava:** Hana Sršňová **Textová korektura:** Hana Baráková
Foto: Dušan Prouza **Web TALENT drama studia:** www.talentdrama.cz na webu je Dialog volně k prohlížení a ke stažení.
Dobrovolné příspěvky na tvorbu čtvrtletníku Dialog můžete používat na účet č. 2101067297/2010. Do pozn. napište: Dialog
Mnohokrát děkujeme: MČ Praha 10, Mládež kraji, Rada dětí a mládeže Praha, Baby Office, s.r.o., Hana Krejčí Müllerová, Natálie Kaňková, Mia Růžová, TALENT drama studio, z.s.

Dialog, četnost vydávání: 4x do roka, 3. číslo, 17.6.2024, Praha, vydavatel: Hana Sršňová, Svatoslavova 385/35, Praha, 140 00 evidenční číslo: MK ČR E 24631

Aktuality
Od Eriky
Rozhovor
Reportáž

DIALOG

Čtvrtletník dětí a mládeže
TALENT drama studia

Povídka
Poezie
Kulturní tip

červen 2024

Úvodník

Umění nevzniká jenom z radosti. Někdy k tomu, abychom něco vytvořili, potřebujeme klid, lehnout si, dívat se z okna a probírat se hromadami zmatených myšlenek. Třídit je, přehrabovat, utápět se v nich a pak je hodit na papír. Pustit si do uší hudbu, která ten zmatek rozplétá a koncentruje. Z té změti může vzniknout poezie, povídka, rozhovor, a když se propojí chaos více lidí, může z toho vzniknout i představení. I takové, které má smysl.
Tak se pojďte začíst do autorské tvorby dětí a mládeže a objevujte umění, které je naší radostí i smutkem, naší hybnou silou.

Hana Sršňová (24 let) a Janek Poláček (18 let)

Spirála

Točíme se v kruhu,
Ze kterého není úniku,
Je to o zvyku,
I země se neustále točí, opakuje,
Má mořskou nemoc z lidí,
Co ji opustí a už ji neuvidí,
Beze strachu se změní ve hromádku prachu,
Ale stopy zůstanou.

Točíme se v kruhu
- časové osy, co se k sobě nekonečně blíží,
A nikdy se nestřetnou
- aspoň si neublíží,
Ale stopy zůstanou

Hana Sršňová (24 let)

Poezie

Vězeň

Teď cítím se jak někde zavřená,
s tím že vidím před sebe, ale nemůžu udělat krok dál.

Vždyť je to tak blízko, ale cesta dlouhá,
Dopředu táhne mne má velká touha.

Jsem ztracena v místech, kde to tak
dobře znám,
pořád nemůžu pochopit co to znamená.

Vždyť se nic nemění, na místě stojím,
sice vím jak dál, ale stále se bojím.

Je to tak snadné, co ti v tom brání?
Brání mi stěna, kterou si sama stavím.

Pořád se budoucností tak moc zabývám, že svou přítomnost
snad ani nevnímá.

Je to tak složité,
přitom tak snadné,
kdy ta stěna konečně spadne?

Někdy to vypadá že o nic nejde,
někdy zas na to, že už to nepřejde.

Na věci, co se mě týkají, se ptají všech,
Jen mne z toho vynechávají.

Cítím se, že mi nikdo nerozumí.
To snad mou řečí nikdo nemluví?

Někdy si říkám že dělám málo k tomu, aby se přeci jen něco
stalo.

Emilie Hlaváčová (13 let)

Beznadějná

Vysypávám popelník od nedopalků, když venku vládne noc.
Utírám si oči od ospalků a utírám si taky nos.
Však slzy jsou jen moře citů, beru věci a utíkám z bytu.
Bloudím sem tam, ale nevím kam jdu.
Když zahnu, jdu špatně.
Když něco zaslechnu, hned se hnu,
a vzpomínky vidim jen matně.
Něco mi šlape na paty a sundavá boty.
Já chytám se srdce, ale to mi neodpovídá
a já mám strach že někoho jiného vídá.
Lásko má, domů se vrať.
Vždyť je tma a před tebou je trať plná zla.
Slyším to a nehýbu se, strach mám ale rozhlédnu se.
Ještě naposledy povím ti to,
řeknu ti že miluji tě.
Tam nahoře vysvětlím to,
že na trati skončila jsem krutě.
A teď už jenom na kolejích leží tělo bez nadějí.

Tereza Vlasáková (15 let)

Aktuality

TALENT drama studio nabízí pravidelné dramatické kurzy pro děti a mládež zaměřené na autorskou tvorbu, divadlo a herectví.

Vršovické divadlo Mana
Rarach (7-9 let), PO 15:15:16:45
Ohnivák (9-11 let), ČT 15:15:16:45
Lotrandovci (11-13 let), PO 17:00-18:30
Rozmach (13-15 let), UT 16:45-18:15
Lektor a režijní vedení: Erika Merjavá

Multikulturní palác Vzlet
XOXO (15-19 let), ČT 17:00-18:30
Spektákl (15-20 let), UT 18:30-20:00
Vosí hnízdo (18-23 let), ČT 18:45-20:15
Lektoři a režijní vedení: Jiří Ondra a Erika Merjavá

www.talentdrama.cz

Od Eriky

Poklad v hlubině Snowflakes

Dovolte mi krátké zamyšlení na téma zranitelnosti a křehkosti mladé generace. Vedly mě k tomu rozhovory s našimi mladými lidmi.
Když jsme si povídali, mluvili o tom, co trápí, nebo jak vidí svoji generaci. S čím se musí v současné době potýkat, proč jsou tak citliví, někdy padají do sebepoškozování, nebo různých psychických poruch či nemocí. Uvažovala jsem, zda jsou skutečně tak křehcí, nebo o co vlastně jde. Jaký svět je obklopuje. Čemu musí čelit generace Snowflakes.
Jsou i nejsou to sněhové vločky. Současní mladí lidé mají téměř vše, jsou zahlceni veškerými možnostmi, často blahobytem, luxusem, a zároveň někde hluboko uvnitř pociťují v přeplněnosti prázdnotu. Stojí nazí, citliví, vnímaví před zraněným světem s dychtivou duší a křičí.
Je v jejich vnitřní vzpouře křehkost, nebo síla? Lež, či pravda? Je to minulost, nebo v jejich křiku je ukryté zrnko naděje budoucnosti? Musela se naše střední generace prát s existenciálním ohrožením, válkou v Evropě, představou globálního konfliktu, téměř dvouleté izolace bez kontaktů s vrstevníky, ve věku, kdy to člověk nejvíc potřebuje? S tlakem, který je na ně vyvíjený, že musí uspět, být lepší než ostatní, vyhrát? Šplhat se a vyšplhat? Generační soutěže, v kterých musí zvítězit, ukázat, že jsou lepší než druzí? Neselhat, neudělat chybu, ke které je tlačí současná společnost?
Mladí někde hluboko cítí, že v nezraněném světě Barbie a Kenů se pravda neukrývá. Jejich vědomější náhled je zřejmě dán otevřeností společností. Každý si může sáhnout téměř na vše, otevřeně mluvit o věcech, dotýkat se vlastní hloubky a ptát se. Může křičet, konfrontovat se s přijatými normami, nemusí být ticho a jako zapřažený kůň tahat pluh představ a očekávání jiných. Může říct, že to tahat nechce, ptát se, zda to má smysl, proč by to měl dělat. Může mluvit o zraněních, které mu způsobila výchova, rodiče, školy, společnost. Chce být brán vážně, chce, aby na něm záleželo, na jeho názorech, postojích, přístupu. Chce zpátky svůj hlas, který mu byl odebrán.
Na dně se ukrývá poklad. Vše, co musí tito mladí lidé řešit, vlastní identitu, vztahy a tlaky okolí a širší společnosti, globální ohrožení a problémy, ztráty jistot, pád do beznaděje, paradoxně dává budoucím generacím naději. V jejich křiku, že se nechtějí utopit, skončit na dně, poddat se, je jejich síla. Síla naší společnosti a budoucnosti je ukrytá právě v jejich temných hlubinách. Protože ode dna se dá jenom odrazit. Člověk musí napnout všechny síly, odvahu a statečnost, vše, co ho tvoří, a jediným výskokem, hmatem, urputností a umanutostí se odrazit na vrchol. Ale nebýt toho, že klesne na dno, nikdy nepozná jakou vnitřní silou, ctnostmi, je bohatý, jaké poklady v sobě ukrývá. A tak jejich dno může být příležitostí nejen pro ně, ale i pro nás. Snowflakes neroztají, ale mrazem se zocelí a vystoupají zpátky vzhůru na vrchol.
Jejich bolestnými zkušenostmi vzniknou nové věci, v umění, pedagogice, zdravotnictví, psychologii, filozofii, technice, a dalších oborech. Aby tím, s čím oni bojovali, nemusely bojovat příští generace. A touto jejich zkušeností, jde společnost napřed, ozdravuje se. Všechny mladé generace něco ve společnosti posouvají, a generace sněhových vloček, tito současní mladí lidé, posouvají věci vnitřní, hluboké, existenciální, podstatné, posouvají otázky po smyslu bytí a identitě každého člověka, jejich vnitřní svobody, hranic, odpovědnosti.
V tom vidím naději našich Snowflakes. Vzedmou se ze svého nejhlubšího dna, nejniternějšího boje o vlastní identitu a pravdu a přetransformují ji do budoucnosti, aby se lidem žilo lépe. Aby se člověk znovu napojil na sebe, svůj život, přání a naději, identitu. V tom vidím jejich roli, kde naše budoucnost vystoupá vzhůru na jejich vnitřních bojích. Protože světlo se často nachází na nejhlubším dně a tma paradoxně na špičkách nejostřejšího světla.

Erika Merjavá

Povídka

Šneček Bilbo

Jednoho slunného dne seděl Bilbo s maminkou a sourozenci na větvičce slámy. Bylo příšerné vedro a maminka svolávala děti do stínu. Šnečím krokem se všichni vydali za maminkou, až na Bilba. Ten zůstal pohodlně sedět na svém místě. Díval se na hory. Daleko, daleko před ním. “Stejně bych chtěl vědět, co je za nimi,” povzdechl si šneček. Z toho přemýšlení (šneci normálně moc nepřemýšlí) a vedra usnul. Zdál se mu sen: Letěl daleko za hory. Maminka a sourozenci zůstali na slámě. Jen on a vzduch.
Na sluníčku byl Bilbo už skoro hodinu. Taky se to začalo projevovat. Kůže a ulita mu výrazně zhnědly. Šneček se začal doslova smažit. Naštěstí se včas probudil. Přišlo mu, že leží v ohni. Zvedl hlavu. Pak mu to došlo. Slunce. To slunce za všechno může! Rychle, tím nejrychlejším krokem, se šneček zvedl a utíkal (plazil) do stínu za maminkou a ostatními. Přitulil se k mamince tak, jako by to mělo být naposledy. Ona ho za to pohladila tykadly.

Barbora Moravcová (10 let)

Důl na květiny

Jsem písnička od Velvetů. Hrají mi v rádiu, nemám sladké vůbec nic. Jsem sám.
Dům mám, nechci ho. Rodinu mám, ona nemá mne. Vlast mám, ale vlaječku jsem vyhodil.
Co budu dělat až zestárnu a pořád se nic nezmění. . . Všechny normálně barevné věci zůstanou šedé.
Mám povinnosti, práci a vztek. To je ničím. Přišel jsem o svoje sny a touhy. O svou vůli. Nic víc nelze ztratit. Proč mě nezajímá.
Hrají Velvety. Zpívá Lou Reed.
Odešel bych daleko k moři a smyl ze sebe nicotou, ale nemůžu jít. V té prázdnotě je něco tak velkého a uklidňujícího. Mohl bych rozsvítit, ale radši budu čekat ve tmě.
Nebudu. Nechci. Zavírám oči. Nejsem. Nejsem ničím. Sladké vůbec nic. Probouzím se další ráno...
A co teď? A co teď. Nic.
Vůbec nic

Janek Poláček (18 let)

JÁ, soubor Vosí hnízdo (15-23 let)

Jak byste se cítili zavřeni v místnosti, ze které nemůžete odejít? A co kdybyste tam nebyli sami? Prostor mezi čtyřmi stěnami se stává vaší jedinou realitou. Už vám z toho hrabe. Nemůžete odejít. . . ? Kde jsme se to ocitli? Můžeme si ještě věřit? Co jsou zač? A kdo je sakra ten kominíček? Autorské představení mladé generace Vosí hnízdo. Režijní vedení Jiří Ondra, Erika Merjavá

Rozhovor

tentokrát s naší absoloventkou, studentkou psychologie Masarykovy univerzity,

Ladou Markovou

Dětství je citlivé období, zranitelné, těžké a vlastně nefér

Když dělám rozhovor s našimi bývalými studenty a žáky, kam se dostali, co studují, kam je jejich hledání, umanutost, nevzdávání se a hloubka dostaly, jsem fascinovaná. Lada studuje semestr psychologii v Istanbulu v rámci Erasmu. Spojily jsme se přes videokonferenci a povídaly si především o dětech, studiích, smutcích, ale i nadějích mladé generace. Při povídání s ní mám pocit, že její zlatá hvězda se nachází hluboko v jejím srdci.

Jak se ti líbí na studiích v Istanbulu?
Je to hrozně zajímavé místo. Obří, veliké, spousta lidí, chaosu. Všichni se snaží něco dělat, někam se dostat. Žije to tady. V Istanbulu se snoubí spousta různých kultur, atmosfér. Je zajímavé se toho všeho dotýkat, zkoušet, objevovat. U toho objevuji sebe. Je to takové sebepoznávací.

Obdivuji tvojí dětskou zvídavost, zvědavost, kreativitu, údiv. Byla jsi vždy taková?
Jako malé dítě ano, aspoň podle rodičů. Potom se to ztratilo. Pak zas otevřelo divadlem. Kdy jsem přišla do Talentu, byla jsem v pubertě. Potřebovala jsem uchopit sama sebe, vztahy s vrstevníky. Byla jsem ve vztazích a sama v sobě ztracená. Neměla jsem pocit, že bych mohla svobodně objevovat, být sama sebou. Takže proč jsem vůbec vyhledala divadlo, bylo částečně spojené s tím, že jsem se potřebovala vrátit ke svobodě, najít vlastní identitu a zjišťovat, co vlastně znamená.

Co může způsobovat odpojení od sebe?
Pro mě to bylo osmiletým gymnáziem. Člověk v deseti jedenácti letech odejde z kolektivu, který zná ze školy, a jde jinam. Vše se překlopí a změní. Nebyla jsem schopna navázat nové vztahy s vrstevníky, a zároveň udržet vztahy s původními. A další věc, školy jsou nastavené na standardizovanou měřitelnou cestu. Chybí mi v nich rozvoj zvídavosti a svobody. Chceme, aby systémem prošly všechny děti, dostaly základní vzdělání. Ale pak často chybí seberozvoj, abychom dokázali ne jenom odpovídat, ale i se ptát, zajímat se, vymýšlet vlastní aktivity. Na gymnáziu, kam jsem chodila, když někdo přišel s něčím, co by chtěl udělat, byl vždy problém. Žádná podpora ze strany školy. Naopak, spíše se potlačovala. Což je špatná lekce pro iniciativu dětí. Jejich iniciativa je odmítnuta. Když se dítě snaží být iniciativní, má nápady, aktivity, co by chtěl dělat, a když mu systém řekne ne, dává mu zprávu, že iniciativa nemá smysl. Že nestojí za to se o něco snažit. Spousta lidí v naší třídě pak už na mě působila pasivně. Začali to brát, že to tak je a my s tím nic nenaděláme. Iniciativa dětí postupně umírala.

Možná paradoxně, když se člověk ztratí, najde v sobě něco, co by jinak netušil, že má.
Určitě člověku něco přinese, když narazí, spadne, nebo se ztratí. Může se odrazit a najít nový směr. Je to krize skrz kterou se dá najít ctnost. Člověk se pozná v novém světle. Během dospívání jsem měla problém s poruchou příjmu potravy. Zpětně nelituji, že jsem si tím prošla, protože mi krize dala hodně lidsky. Mnohem víc si cením sama sebe. Ale těžké bylo dostat se k sebelásce, přijímat se, najít zdravý vztah se sebou. Samozřejmě, že se pořád hledám, ale odrazila jsem se od dna, pomohlo mi to najít v sobě věci, co jsem vůbec nečekala. Myslím si, že díky tomu, jsem i lepší člověk, silnější. Kdyby život byl jen plochá čára, takové to v pohodě, procházející normálností, tak se vnitřní síla těžko hledá. Zatímco skrz životní krize se dá najít. Člověk pozná, co vše je schopen překonat. Pořád z těchto krizí dokážu čerpat. Mohu pak říct, ale tohle už jsem zvládla, překonala, takže jsem silný člověk, a tím pádem můžu zvládnout nové věci, výzvy a krize. Pohání to člověka kupředu. Ale je důležité nebýt na to sám. Protože když je člověk sám ponořený v dně, je těžké se z toho vyhrabat. Pro mě bylo důležité mít lidi kolem, o kterých jsem věděla, že jim na mě záleží. I když finální krok byl na mě, nikdo ho nemohl udělat za mě. Rozhodnutí, že se z toho chci dostat, chci se vyléčit, chci být zdravá, jsem musela udělat já.

Kde hledáš sílu?
Pomáhá mi si říct, že jsem silná. Že jsem nejsilnější člověk, kterého znám. Ne ve smyslu, že ostatní lidi silní nejsou, ale spíš, že jsem jediný člověk, do kterého kdy uvidím tak, jako vidím do sebe. Za kterého můžu žít a za kterého dělám rozhodnutí. Absolutní svoboda, vnitřní přesvědčení o tom, že to zvládnu. Řeknu si: chci žít, chci žít dobře a chci žít dobrý život. Zarputilost, že si nenechám vzít život nějakou psychickou nemocí, problémem, náladou. Občas člověk musí jen vydržet, počkat si.

Proč má v současné době tolik mladých lidí psychické problémy a řeší je zkratkovitě?
Částečně je to tím, že se víc zaměřujeme na problémy psychického zdraví, snažíme se co nejvíce těchto případů zachytit. Je to méně tabuizované téma. Dřív byly vnitřní psychické problémy schované, nemluvilo se o nich a teď vychází na světlo. Pak je to i rozvojem technologií. Epidemie se mohou šířit skrze komunity mladých. Když jedno dítě se začne sebepoškozovat, začnou to v komunitě mladých dělat i ostatní. Předtím by je to ani nenapadlo a najednou vidí tyto možnosti jako východisko. Také žijeme v době, kdy je pro lidské mozky těžké žít v neustálém proudu informací, pořád slyšíme o všech katastrofách ve světě, píše se jak všichni umřeme buď klimatickou katastrofou nebo válkou. Nejsme na to stavění, abychom tolik informací přijímali a zpracovávali. Doufám, že se bude situace vyvíjet k lepšímu, že vytvoříme příjemnější prostředí pro lidi, aby ve světě mohli žít.

Může být lékem tvořivost?
Tvořivost je hezká sekulárně-transcendentální věc. (smích) Pro spoustu lidí mé generace je náboženství neatraktivní. Ale umění nebo tvořivost mohou hrát roli přesahu z každodenní životní motanice.

Proč?
My lidi potřebujeme pocit přesahu. Umění je něco, co dokáže vyplnit lidskou potřebu po transcendentálnosti. Potřebujeme příběhy, krásu, vyjádřit věci ze života. Potřebujeme všechny lidské blbosti, prožitky a pocity nějak vyjádřit. A umění funguje jako komunikační prostředek. Impuls tvořit může člověka provést těžkostmi.

Co pro tebe znamenal Talent?
V období puberty na gymnáziu jsem byla smutná a osamělá. Začala jsem hledat, co je špatně se mnou, proč se se mnou lidi nechtějí bavit, že jsem asi nějaká divná. Hledala jsem řešení problému. Chtěla jsem se naučit lépe mluvit, dokázat být sama sebou, nebo nebýt sama sebou. Vlastně jsem nic nevěděla, jen jsem hledala řešení ze svého smutku a měla jsem pocit, že by divadlo mohlo pomoct. No a moje mamka se s tebou zná, tak to dohodila. Stala se z toho konstanta v mém životě. Obzvlášť ze začátku jsem pociťovala obrovské změny. Vedlo mě to k větší odvážnosti v projevu, autenticitě. Což ale nebylo, s čím jsem do Talentu šla. Spíš jsem se chtěla naučit jak být jiná než jsem, protože jsem si myslela, že to jaká jsem, je špatně. Ale nakonec jsem se naučila víc projevovat, nestydět se za sebe, vykašlat se, co si myslí ostatní a jestli je to trapné. Talent mi pomohl překonat strach z trapnosti. Především v dospívání je to cenná věc, protože dospívající děcka se strašně bojí trapnosti. Aspoň já jsem z toho byla úplně vyděšená. Ostatní mě nebudou mít rádi, nikdo se nebude chtít se mnou bavit. Pak jsem se úplně transformovala, mnohem víc otevřela. Vždycky pak, když byla ve škole prezentace nebo projekt, hned jsem se hlásila: já to odprezentuju, já tam půjdu, já to řeknu, já to budu moderovat, protože nikdo nechtěl. A tím jsem se dostala ke spoustě zajímavých věcí. Že jsem neměla strach z trapnosti.

Jak jsi překonala těžká období u nás? Neměla jsi zaječí úmysly?
Viděla jsem hodnotu, co mi to přináší. Takže jsem nechtěla končit kvůli tomu, jaké mám pocity. Spíše jsem měla pochybnosti, zda to chci dělat, co vlastně chci, jestli mám umělecké ambice, zda mám na to čas, chce se mi chodit každý týden na hodiny. V dospívání člověk lítá, vše potřebuje vyzkoušet, hledá se. Jde o nestabilní období a těžké je udržet se u něčeho. Takže co mě udrželo, byl smysl v mém seberozvoji, viděla jsem, jak mi to pomáhá, posouvá mě.

Proč právě psychologie a proč uvažuješ o zaměření na děti?
Není to tak, že bych psychologii chtěla dělat vždycky, ale blížila se maturita a musela jsem se rozhodnout. Přemýšlela jsem, jestli zkusit něco uměleckého, protože umění je mi blízké, ale nevěděla jsem jestli ho chci dělat na profesionální úrovni, pro vydělávání peněz. Pro mě je divadlo spíš terapeutická věc. Tak jsem uvažovala dál. Vždy mě bavila spousta věcí, psaní, divadlo, jazyky, zjišťovat informace, objevovat, být zvědavá. Neměla jsem jeden zájem, který by mě provázel. Pak mi kamarádka oznámila, že chce jít na psychologii a hned jsem věděla, jo. Psychologie propojuje věci, které mě baví. Lidské příběhy, umění, šťourat se v sobě, povídat si s lidmi o hlubinách našich myslí. Došlo mi, že to může být věc, která propojí všechny moje různé zájmy a zároveň je natolik obecná, že se nebudu cítit zadušená. Hledala jsem něco, co bude otevřené, aby v tom byl prostor pro všechno. Možnost dělat umělecké terapie, nebo normální terapii, pracovat v korporátu a pomáhat s nabíráním lidí, dělat reklamy, prostě cokoliv. A ohledně dětí. Dětství ovlivní to, jak se rozvineme, jak procházíme životem. Hodně dětí nemá ideální start do života, prochází si spoustou potíží, které si nevybraly a nezasloužily. A jejich nevydařený start je následně může provázet životem a ztěžovat jim cestu. Naštěstí se s tím dá pracovat. Spoustě dětem by pomohlo, kdyby měli někoho, kdo by se jich zastal, zajímal se o ně, dal jim prostor, upřímný zájem a starost. Může to změnit jejich život. Na tom pak může stavět dál, může z něj být dobrý dospělák. Dětství je citlivé období, zranitelné, těžké a vlastně nefér. Člověk je do něčeho vržený a neví proč a co s tím.

Neděle 9.6. Multikulturní palác Vzlet
III. BLOK

Kočky v plastu, skupina XOXO (13-17 let)

Jsme pouze kočkovité otisky nás samých, stínové postavičky individuálního nevědomí, černobílou kopií, otiskem, vytištěným nakopírovaným já nebo jsme skuteční? Jsme pravdou nebo jen stínem pravdy? Kdo jsme? Autorské představení skupiny XOXO, 13-18 let. Režijní vedení Jiří Ondra, Erika Merjavá.

Plný zuby, skupina Spektákl (15-20 let)

Co by se mohlo stát? Nic. Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Ty jsi vinen! Osm příběhů, jedna otázka a pouze jedna odpověď. “Byls to ty!” Autorské představení skupiny Spektákl, 15-20 let. Režijní vedení Jiří Ondra, Erika Merjavá.

Některé texty z představení Sedmikrásky

Tea
Jednou se procházel na louce. Najednou uviděl sedmikrásku a lehl si do trávy. Propadl se do země jako kdyby nic. Nevšímal si toho a koukal jak mrtvý. Potom spadla na planetu sedmikráska. Tam žil do té doby, dokud nenašel sedmikrásku a když ji našel, tak si lehl a propadl se zpátky na zem. A od té doby nosí v ruce sedmikrásky. A proto se jmenuje Sedmikrasavec.

Anais
Jmenuji se Levito. Byla jsem loutka krále. Hrála jsem ve velkých divadlech, ale nevypadala jsem tak, jako teď. Jednou, bylo to hned po jednom z představení, dostal král novou loutku. Byla to katastrofa. Král si oblíbil novou loutku a mě vyhodil z okna. Začalo pršet a mně se začala smývat barva a obličej. Nakonec jsem se smutně ukryla do opuštěného divadla a vzpomínala jsem na krále a na dobré časy, co jsme spolu prožili.

Tonda
Loutka Smích. Loutku vyrobil jeden starý loutkař. Byla to nejoblíbenější loutka, do té doby dokud nepřišly nové loutky. Smích byl najednou stará nepoužívaná loutka. Vyhodili ho do popelnice a už si na něj nikdy nikdo nevzpomněl.

Adina
Když jsem byla malá, rozvedli se mi rodiče. Soud nařídil, abych byla u matky. Ale matka mě nechtěla. Prý, že byla moc mladá a tak mě dala do děcáku. Odmala mě vychovávaly vychovatelky. Ale byly zlé. Neměla jsem je ráda a ony mě taky ne. Chtěly se mě zbavit. Prý, že jsem moc drzá a nevychovaná. Najednou se jim to povedlo. Adoptovali si mě moc hodní lidé, kteří mě mají moc rádi a já je. Prostě láska na první pohled. A teď vystupuji tady. A oni mě pořád milují. A já se k nim večer vracím.

Maty
Nevýznamnost. Zlá věc. Však loutka. . . Pouhá loutka dokáže něco významného. Teda ne pro všechny, ale pro mě ano. Loutka nevýznamnosti vždy byla nevýznamná. Pro všechny. Pro mě ale ne. Měla spoustu nápadů, co jí napadly. Nikdy neupoutala pozornost. Tato loutka jde a jde. Snaží se, snaží se co nejvíc, aby měla aspoň někoho, na koho se může obrátit. Neměla, ale teď už má. Tato loutka jde a jde.

Daria
Žila byla jedna loutka. Udělala jí jedna loutkářka. Původně ji chtěla udělat jako doktorku, ale ona doktorkou nechtěla být. A tak utekla a žila svým životem. Utekla, protože chtěla vyzkoušet různé věci, nejenom být doktorkou. Nakonec všechno vyzkoušela a rozhodla se, že bude dělat různé věci. Potom ji našel jeden starý pán. Začali spolu žít a ten pán si s ní hrál.

Jsem hrdina!, skupina Rozmach (13-15 let)
Čtyři hrdinové v živé reality show musí splnit úkoly jednotlivých disciplín. Kdo je vlastně hrdina? Jsem to já! Ty? Já! Nebo on? Autorské představení skupiny Rozmach (13-15 let). Režijní vedení Erika Merjavá

„Mně se to moc líbilo, byla tam skvělá atmosféra, taková, že jsem věděla, že i kdybych něco pokazila, tak to nebude problém a bylo mi příjemné hrát."

Mári

„Já jsem dost spokojená s tím, jak jsme to odehráli, přijde mi, že jsme udělali dobrou práci, a i když mám myšlenky, že něco jsem třeba mohla udělat lépe, tak si vzpomenu, že lidi se smáli, byli šťastní a hlavně byla zábava tam vystupovat. A i když jsme to měli nějak nacvičené, tak jsme tam dávali i nápady přímo v tu chvíli, co jsme hráli.

Neli

Vaší generaci se říká Snowflakes. Jaká je největší síla a slabost současné mladé generace?
Chápu, z čeho název Snowflakes vychází. Ale pokud to tak je, spíše to vnímám pozitivně. Protože jsme konečně schopni o věcech mluvit, prožívat je. Generační věci jsou okolnosti, o které jsme se nezasloužili, jsme do nich vržené. Takže i kdyby to vyznívalo negativně, tak za to naše generace nemůže. Každopádně vytvořil se prostor, že se může mluvit o psychickém zdraví, psychických a sociálních problémech, LGBT komunitě, identitě. Jde o společenský vývoj. Naše generace má mnohem větší citlivost a schopnost o vnitřních věcech mluvit. Mně se líbí, že jsme citliví, introspektivní, tolerantní, snažíme se respektovat. Co se týče slabé stránky, naskakují mi technologie, sociální média. Ale to není vlastnost, nebo slabá stránka naší generace, spíš doby. Ale může nám způsobit velké problémy. Je lehké se v tom ztratit, vytvořit si závislost, ponořit se do něj, ale je pak těžké se z něj vynořit. Myslím, že časem se s tím naučíme pracovat, nějak to uchopit.

Co bys vzkázala děckám z Talentu? Nebo dětem vůbec.
Hledejte autenticitu, to co vás baví, bez ohledu na očekávání ostatních. Je to osvobozující. V dětství a dospívání je skvělá příležitost hledat, co člověk chce. A je úplně v pohodě, že to, co člověka baví, je jiné než to, co si představují ostatní. Protože i když se bude člověk snažit sebevíc vyhovět představám a očekávání jiných, vždy budou lidi, kterým to bude vadit. S tím člověk nic neudělá. O to víc má smysl hledat svojí cestu, v čem je člověku dobře. Má smysl naslouchat, ale důležité je hledat sám sebe, co člověk chce, kam chce jít. Hledání patří k období dětství a dospívání, ale vlastně i celému životu. Najít to, co nám rozezpívá srdce.

Děkuji za rozhovor,

Erika Merjavá

Lada Marková
Studentka psychologie na Masarykově univerzitě,
absoloventka TALENT drama studia

Reportáž

Vršovický festival talentů na téma Nevím 8.-9.6.2024

Jako každý rok proběhl festival, na kterém děti a mládež z TALENT drama studia hráli svá autorská představení, která jsou výsledkem jejich celoroční práce. Podívejte se, jak festival probíhal a jaké dojmy z něj měli samotní mladí herci a herečky.

Sobota 8.6. Vršovické divadlo MANA
I. BLOK

Sny malé průzkumnice, skupina Rarach (7-9 let)
"Na začátku je vždycky tma". O dětské fantazii, snech a tíze rozhodování. Autorské představení skupiny Rarach, děti 7-9 let. Režijní vedení Erika Merjavá

„Hned jak jsem vstoupila na jeviště, tak mi připadalo, že jsem vešla někam, kde už to hodně znám a hned jsem se cítila, jako kdybych to uměla už sto let a hrála jsem to každý den."

Rozárka

„Bylo to dobrý a nejvíc se mi na tom líbilo, že jsme mohli běhat kolem bublinek. A taky že jsme tam mohli hrát a přitom jsme se hrozně bavili. A přišlo mi to krátký."

Jeník

Deset, skupina Lotrandovci (11-13 let)
Partu kamarádů přitahuje mystérium smrti. Jejich zvědavost je dostává na hranu. Nebo až za hranu? Autorské představení skupiny Lotrandovci 11-13 let. Režijní vedení Erika Merjavá

„Já jsem si to hrozně užila. Vždycky je to hezký prostředí, třeba i v šatnách, když tam jsou lidi, co ti pomáhají a je tam hrozně dobrá energie, všichni se hrozně podporují. Představení jsou vždycky hrozně hezká a na zamyšlení. Už sem chodím pět let a hrozně mě to baví, protože je to pro mě skoro druhá rodina."

Bára N.

„Mně se to moc líbilo, bylo to určitě jiné než minulý rok, podle mě to bylo víc napínavé a stresující, protože tam byla ta chyba, kterou jsem ještě nikdy nezažil, takže jsem nevěděl, co mám dělat, ale uhráli jsme to dobře. Mám z toho dobrý pocit a doufám, že odteď už to budu umět uhrát, když se něco takového stane."

Vilda

II. BLOK

Sedmikrásky, skupina Ohnivák (9-11 let)
Jedno jeviště, jeden člověk, jedna loutka. Děti 9-11 let se pokoušejí svými texty a autorskou tvorbou hledat odpovědi na otázku po lidské křehkosti a zranitelnosti. Autorské představení skupiny Ohnivák. Režijní vedení Erika Merjavá

„Já si myslím, že se nám to povedlo a bylo to hodně dobré představení, dal bych tomu jedničku!"

Sebík

„Mně se všechny představení líbily, bylo to vtipné a myslím si, že to naše představení se nám hodně povedlo a bavilo mě to hrát."

Johanka